ECLI:LV:RPPT:2019:1126.11520076418.2.S
Lieta Nr.11520076418
K 68-549-19/23

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019.gada 26.novembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese E.Leitāne,
piedaloties prokurorei V.Soldatovai,
aizstāvei L.Saukānei,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā /pers. A/ (pirms uzvārda maiņas – /pers. A/), personas kods /personas kods/, apsūdzēta Krimināllikuma 260.panta pirmajā[1] daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Aprakstošā daļa

/pers. A/, vadot transportlīdzekli, pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, kā rezultātā cietušajam nodarīts vidēja smaguma miesas bojājums turpmāk norādītajos apstākļos.

2018.gada 10 oktobrī ap plkst.12.35 /pers. A/ vadīja transportlīdzekli – automašīnu Dodge Duraugo, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, ar kuru brauca atpakaļgaitā no nama /adrese/pagalmā, Rīgā.

Pie nama Nr./adrese/, uzsākot manevru atpakaļgaitā, /pers. A/, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 25.3., 57., 82. un 143.punktu prasības un Ceļu satiksmes likuma 19.panta pirmās daļas, 19.panta trešās daļas, 25.panta trešās daļas prasības, nerīkojās saskaņā ar šiem noteikumiem, nepievērsa pietiekamu uzmanību ceļa situācijai un tās izmaiņām, pirms kustības uzsākšanas atpakaļgaitā nepārliecinājās, ka tas būs droši un netraucēs citus satiksmes dalībniekus, lai garantētu manevra drošību, nepieaicināja palīgā citas personas, nedarīja visu iespējamo, lai netiktu apdraudēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, it sevišķi mazāk aizsargātie (gājējs) un, braucot atpakaļgaitā, ar automašīnas aizmugurējo daļu uzbrauca gājējam /pers. B/, kurš gāja gar minētās automašīnas aizmugurējo daļu no labās puses uz kreiso pret automašīnas kustības virzienu.

Minēto ceļu satiksmes noteikumu punktu pārkāpumu un uzbraukuma rezultātā /pers. A/ gājējam /pers. B/ nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumus, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas, bet neatrodas tiešā cēloniskā sakarība ar nāves iestāšanos: kreisā gūžas kaula proksimālās daļas slēgts lūzums.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 260.panta pirmajā[1] daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Iztiesāšanas laikā apsūdzētā /pers. A/ savu vainu viņai izvirzītajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā Krimināllikuma 260.panta pirmajā[1] daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā un izdarīto nožēloja. Pieteica lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu un piekrita šādas pārbaudes neizdarīšanai. Cietušā/pers. C/ pieteikto kompensāciju par nodarīto morālo aizskārumu 4 000 *euro* apmērā neatzina.

Pārējās kriminālprocesā iesaistītās personas uzturēja apsūdzētās lūgumu – neizdarīt lietā pierādījumu pārbaudi, lūdzot veikt pierādījumu pārbaudi tikai jautājumā par pieteiktās kaitējuma kompensācijas apmēru.

Tiesa, izskaidrojot procesā iesaistītajām personām pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam nolēma neveikt lietā pierādījuma pārbaudi attiecībā pret apsūdzētajai izvirzīto apsūdzību, jo apsūdzētā atzīst savu vainu viņai izvirzītajā un uzturētajā apsūdzībā Krimināllikuma 260.panta pirmajā[1] daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, pieteica lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu un piekrita šādas pārbaudes neizdarīšanai, turklāt tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētās vainīgumu viņai izvirzītajā apsūdzībā, taču, ievērojot apstākli, ka apsūdzētā nav atzinusi cietušā /pers. B/ pieteikto kompensāciju par nodarīto morālo aizskārumu 4 000 *euro* apmērā, pieteikts lūgums veikt pierādījumu pārbaudi daļā par kaitējuma kompensācijas apmēru un šis apmērs neietekmē noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, tiesa pieņem lēmumu veikt pierādījumu pārbaudi tikai jautājumā par pieteiktās kaitējuma kompensācijas apmēru.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētās darbības ir kvalificētas pareizi un viņas vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. A/ atzīstama par vainīgu un sodāma Krimināllikuma 260.panta pirmajā[1] daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajai soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgās personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētās /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 260.panta pirmajā[1] daļā ir klasificējams kā mazāk smags noziegums, kas izdarīts aiz neuzmanības.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta izriet, ka /pers. A/ ir apdraudējusi sabiedriskās drošības intereses mehānisko transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas jomā, papildus apdraudot sabiedrības locekļu dzīvību un veselību, kā rezultātā aiz neuzmanības ir nodarījusi vidēja smaguma miesas bojājumus cietušajam /pers. B/, taču minētie miesas bojājumi neatrodas tiešā cēloniskā sakarība ar cietušā nāves iestāšanos.

Tiesas sēdē, pārbaudot apsūdzētās /pers. A/ personību raksturojošos datus, noskaidrots: precējusies; pēc apsūdzētās vārdiem – apgādībā atrodas divas meitas, viena no kurām ir nepilngadīga, bet otrā – turpina mācīties; strādājoša, gūst ikmēneša ienākumus vidēji 800 *euro* apmērā; ir deklarēta dzīvesvieta; iepriekš nesodīta.

Spēkā esošajā likuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 260.panta pirmajā[1] daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas noteikumiem – brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu

piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa, nosakot apsūdzētajai soda veidu, izvērtējot lietas materiālos esošos /pers. A/ personību raksturojošos datus, noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, atzīst, ka Krimināllikuma 35.panta definētos preventīvos soda mērķus ir iespējams panākt, apsūdzētajai par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakot Krimināllikuma 260.panta pirmās[1] daļas sankcijā paredzēto alternatīvo soda veidu – piespiedu darbu.

Izvērtējot izvēlētā soda veida lietderības aspektu, tiesa ņem vērā /pers. A/ personību pozitīvi raksturojošos faktorus – iepriekš nesodīta; līdz lietas izskatīšanai tiesā jaunus likumpārkāpumus nav izdarījusi; lietas materiālos nav informācijas par kādām apsūdzētās sociālām novirzēm vai negatīvām parādībām (alkoholisms, narkomānija), kas nelabvēlīgi iespaidotu viņas tiesisko un sabiedrisko apziņu; kā arī, izvērtējot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, tiesa secina, ka tieši piespiedu darbs sabiedrības labā sasniegts tā piemērošanas mērķi, jo veiks apsūdzētās audzinošo, sodošo un preventīvo funkciju, kā arī nodrošinās personas resocializāciju un tiesisko uzvedību arī pēc soda izciešanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajai soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa par apsūdzētās /pers. A/ atbildību mīkstinošo apstākli noziedzīgajā nodarījumā atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu tiesa nekonstatē apsūdzētās atbildību pastiprinošus apstākļus.

Tāpat tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētā ir izmantojusi Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam – viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Tā kā /pers. A/ ir atzīts viens atbildību mīkstinošs apstāklis un nav konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi, apsūdzētajai nav konstatēti tādi veselības traucējumi, kas liegtu izciest tiesas noteikto sodu, tiesa secina, ka apsūdzētajai par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms Krimināllikuma 260.panta pirmās[1] daļas sankcijā paredzētais sods – piespiedu darbs, pietuvinot to sankcijas minimālajam apmēram.

Kriminālprocesa ietvaros apsūdzētā nav bijusi aizturēta, kā arī nav atradusies apcietinājumā.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes Satiksmes noziegumu izmeklēšanas biroja vecākās inspektores J.Steblovskas 2018.gada 23.oktobra lēmumu /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā (lietas 45.-46.lapa). Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 389.panta pirmās daļas 2.punktu drošības līdzekļa beigu termiņš ir 2019.gada 23.jūlijs. Tā kā krimināllietas materiālos nav ziņu par to, ka /pers. A/ nebūtu pildījusi savus procesuālos pienākumus, tiesas ieskatā apsūdzētajai drošības līdzeklis nav piemērojams.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 96.pantu, kriminālprocesā par cietušo atzīts /pers. B/ (lietas 31.lapa) un /pers. B/ (lietas 40.lapa). Cietušais/pers. C/ Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā lietā pieteica kaitējuma kompensāciju par nodarīto morālo aizskārumu 4 000 *euro* apmērā (102.-103.lapa).

Tiesas sēdē cietušais uzturēja pieteikto kaitējuma kompensāciju uz tajā norādītajiem argumentiem, papildus paskaidroja, ka viņa māsa joprojām netiek pāri tēva nāvei, un viņam nav tēva, ko nevar novērtēt naudas izteiksmē. Bija arī bēru izdevumi, kapa vietas labiekārtošana, līdz ar to pieteiktā kompensācija aptver gan nodarītos mantiskos zaudējumus, gan morālo aizskārumu. Ja nebūtu noticis ceļu satiksmes negadījums, tad /pers. B/ būtu dzīvs, līdz ar to ceļu satiksmes negadījums ir cēloniskā sakarībā ar viņa nāvi. Katru dienu cietušais brauca pie tēva, dažreiz pat divreiz dienā, bija redzams, ka tēvam ar katru dienu paliek sliktāk un sliktāk. /pers. B/ bija aprūpējams, nekustīgs, viņam bija arī citas saslimšanas.

No Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra Eksperta atzinuma (mirušā tiesu medicīniskā ekspertīze) Nr.1354 izdarītajiem secinājumiem izriet, ka /pers. B/ līķa ekspertīzes gaitā konstatētie miesas bojājumi neatrodas tiešā cēloniskā sakarībā ar viņa nāves iestāšanos 2018.gada 8.decembrī, jo nāves cēlonis ir sirds un asinsvadu nepietiekamība.

Atbilstoši judikatūrā nostiprinātajai atziņai, lai konstatētu cietušās personas tiesības uz materiālo atlīdzinājumu, ir nepieciešams konstatēt cēloņsakarību starp noziedzīgajām darbībām, to smagumu un radušos morālo kaitējumu, proti, vai nodarīts tāds kaitējums, par kuru pienākas saņemt materiālo atlīdzību (*Sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008.gada 28.aprīļa lēmumu lietā Nr.SKK - 181/08*).

Tiesa ņem vērā, ka /pers. A/ noziedzīgā nodarījuma rezultātā cietušajam /pers. B/ tika nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi: kreisā gūžas kaula proksimālās daļas slēgts lūzums, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas, bet neatrodas tiešā cēloniskā sakarībā ar nāves iestāšanos, līdz ar to kaitējuma kompensācija cietušajam /pers. B/ tiesas ieskatā konkrētajā krimināllietā nav nosakāma.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu, izlemjot jautājumu par lietiskajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka lietiskais pierādījums – CD disks, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem,- ir atstājams glabāšanā pie krimināllietas materiāliem kā elektroniskais dokuments.

Lietā nav uzlikts arests mantai, nav radušies procesuālie izdevumi, par kuriem būtu pieņemams attiecīgs nolēmums.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 260.panta pirmajā[1] daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un noteikt sodu – piespiedu darbu uz 80 (astoņdesmit) stundām.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 155.panta pirmās daļas 1.punktu /pers. A/ ir pienākums ierasties un reģistrēties 10 (desmit) darba dienu laikā pēc nolēmuma spēkā stāšanās Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai.

/pers. A/ drošības līdzekli nepiemērot.

Cietušajam /pers. B/ kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Lietisko pierādījumu – CD disku, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem,- atstāt glabāšanā pie krimināllietas kā elektronisko dokumentu.

Spriedums pārsūdzams desmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2020.gada 31.janvāra.

Tiesnese */personiskais paraksts/* E.Leitāne